

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان لرستان
دانشکده پزشکی

آئین نامه اجرایی پایان نامه دوره دستیاری تخصصی بالینی

دانشگاه علوم پزشکی لرستان

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان لرستان
دانشکده پزشکی

مقدمه

تهیه پایان نامه بخشی از دوره تحصیلات تکمیلی در مقطع تخصص و فوق تخصص بالینی است که طی آن دستیار موظف است در یک زمینه مرتبط به رشته تحصیلی خود، زیر نظر استاد راهنما به تحقیق بپردازد. متن این آئین نامه اجرایی، برگرفته از آئین نامه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است و پس از بحث و بررسی در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده پزشکی با حضور مدیر آموزش کل دانشگاه و معاون آموزشی دانشگاه تدوین شد.

فصل اول نحوه انتخاب موضوع پایان نامه

ماده ۱: پیش نیاز الزامی اخذ پایان نامه دوره دستیاری گذراندن کارگاههای روش تحقیق و اخلاق پزشکی در بدو ورود به دوره دستیاری است.

ماده ۲: بر اساس ماده ۱۰ آئین نامه دوره دستیاری کلیه دستیاران رشته های تخصصی موظفند، موضوع پایان نامه خود را در دوره های سه ساله حداکثر تا زمان معرفی به امتحان ارتقاء ۱ به ۲ و در دوره های ۴ و ۵ ساله تا زمان معرفی به امتحان ارتقاء ۲ به ۳ انتخاب و به ترتیب در گروه آموزشی مربوطه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تصویب نمایند.

ماده ۳: موضوع پایان نامه نباید توصیفی باشد و باید از اولویتهای پژوهشی معاونت تحقیقات دانشگاه و گروه آموزشی مربوطه باشد، موضوع پایان نامه میتواند کار آزمایشی بالینی باشد، همچنین پایان نامه با عنوان مشابه یا متفاوت ولی محتوی یکسان در ۵ سال اخیر در دانشگاه گرفته نشده باشد.

تبصره ۱: اخذ موضوع پایان نامه به صورت مشترک (درون گروهی و برون گروهی) توسط حداکثر ۲ نفر دستیار پس از تأیید استاد راهنما و تصویب در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده با شرط رعایت موارد ذیل مجاز است.

الف) حجم و اهمیت موضوع تحقیق با تعداد دستیاران تناسب داشته باشد (معادل ۶۱۲ ساعت فعالیت تحقیقات بالینی برای هر دستیار)

ب) تقسیم بندی موضوع تحقیق به گونه ای باشد که هر یک از دستیاران ذیربط بتوانند انجام بخش مستقلی از پایان نامه را عهده دار شوند و هر کدام پروپوزال مستقل، گزارش مستقل و دفاع مستقل داشته باشند.

ماده ۴: دستیار میتواند موضوع پایان نامه خود را مطابق روشهای زیر انتخاب کند

پیشنهاد موضوع از طرف استاد راهنما به دستیار

پیشنهاد موضوع از طرف دستیار به استاد راهنما

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان لرستان
دانشکده پزشکی

پیشنهاد موضوع از طرف مجریان طرحهای تحقیقاتی، شرکتها و موسساتی که متقاضی انجام خدمات تحقیقاتی هستند. در این صورت استاد راهنما و دستیار می‌بایست از اعضای اصلی طرح تحقیقاتی باشند.

فصل دوم: بررسی و تصویب پروپوزال

ماده ۵: بررسی موضوع پایان نامه شامل مراحل زیر است:

الف) انتخاب موضوع پایان نامه با هدایت استاد راهنما

ب) تکمیل فرم عدم تکراری بودن عنوان پایان نامه و تائید عنوان توسط گروه آموزشی مربوطه و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده پزشکی

ج) پس از تائید عنوان، نگارش پروپوزال با هدایت استاد راهنما و اساتید مشاور انجام می‌شود.

د) فاصله بین ثبت عنوان و دفاع از پروپوزال در گروه آموزشی و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده پزشکی حداکثر ۳ ماه است. این زمان با تایید استاد راهنما و ذکر دلایل، یک ماه دیگر قابل تمدید است در غیر اینصورت دانشجوی از معرفی به آزمون ارتقا محروم می‌شود.

ه) فرایند دفاع از پروپوزال برای دانشجویان در مرحله اول در گروه آموزشی مربوطه صورت می‌گیرد و در مرحله بعد بارگذاری پروپوزال در سامانه پژوهشیار انجام شده و در نهایت دفاع از پروپوزال و تصویب آن در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده پزشکی صورت می‌گیرد.

تبصره ۱:

دستیارانی که طول دستیاری آنها ۳ سال است لازم است، دفاع از پروپوزال خود را حداکثر تا پایان سال اول (قبل از آزمون ارتقای سال ۱ به ۲) انجام دهند.

دستیارانی که طول دستیاری آنها ۴ سال است لازم است، دفاع پروپوزال خود را حداکثر تا پایان سال دوم (قبل از آزمون ارتقای سال ۲ به ۳) انجام دهند.

دستیارانی که طول دستیاری آنها ۵ سال است لازم است، دفاع پروپوزال خود را حداکثر تا پایان سال سوم (قبل از آزمون ارتقای سال ۳ به ۴) انجام دهند.

ماده ۶: شورای تحصیلات تکمیلی موظف است همزمان با بررسی علمی موضوع پایان نامه، ارتباط یا عدم ارتباط موضوع پایان نامه با حوزه تحقیقاتی استاد راهنما، متدولوژی صحیح پروپوزال را بررسی و در صورت جلسه مربوطه درج نماید.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان لرستان
دانشکده پزشکی

تبصره: اصلاحات درخواست شده از جانب شورای تحصیلات تکمیلی یا مجری در حین اجرا، پس از انجام آن توسط دستیار جهت بررسی مجدد به همان شورا ارجاع می‌گردد.

ماده ۷: پس از تصویب موضوع پایان نامه در شورای تحصیلات تکمیلی یک نسخه از پروپوزال دستیار به همراه صورتجلسه شورای تحصیلات تکمیلی به حوزه معاونت پژوهشی دانشگاه ارسال می‌گردد.

ماده ۸: پس از تصویب پروپوزال در شورای تحصیلات تکمیلی دستیار موظف است برای تأییدیه کمیته اخلاق و دریافت کد اخلاق اقدام نماید.

ماده ۹: هر دستیار پس از تصویب موضوع پایان نامه فقط یکبار حق تعویض موضوع را دارد که این تغییر باید با ذکر دلایل منطقی از طرف استاد راهنما، به تأیید گروه آموزشی و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده برسد. در صورت تعویض عنوان، مراحل تصویب عنوان جدید پایان نامه مجدداً تکرار می‌شود.

تبصره ۱: تصویب عنوان جدید پایان نامه، مستلزم تعیین تکلیف موضوع قبلی (انصراف یا تبدیل به طرح پژوهشی) است.

ماده ۱۰: دستیار ملزم است حداقل هر شش ماه یکبار گزارش پیشرفت کار پایان نامه خود را که به تأیید استاد راهنما رسیده در گروه آموزشی مربوطه ارائه نماید و مستندات مربوطه را به معاونت پژوهشی دانشکده ارسال نماید.

تبصره ۱: در صورت تعویق در ارائه گزارش پیشرفت کار، از معرفی به آزمون ارتقا دستیار جلوگیری می‌شود.

تبصره ۲: حداقل ارائه دو گزارش پیشرفت کار پایان نامه برای دفاع از پایان نامه الزامی است.

فصل سوم: شرایط استاد راهنما

ماده ۱۱: استاد راهنما باید حداقل دارای مدرک استادیاری باشد.

ماده ۱۲: استاد راهنما از گروه آموزشی مربوطه به پیشنهاد دستیار، موافقت استاد راهنما و تأیید گروه آموزشی مربوطه و تصویب در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده تعیین می‌شود.

تبصره ۱: استاد راهنما باید حداقل سه سال سابقه تدریس یا پژوهش در دوره های تخصصی و فوق تخصصی داشته باشد.

تبصره ۲: استاد راهنما باید حداقل یک مقاله نمایه شده در بانک های ISI و Medline به عنوان نویسنده اول یا مسئول داشته باشد.

تبصره ۳: موضوع پیشنهادی پایان نامه باید در حوزه تحقیقاتی استاد راهنما باشد.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان لرستان
دانشکده پزشکی

تبصره ۴: در صورتی که استاد راهنما ویژگی های تبصره ۱ و ۲ را نداشته باشد ، استاد راهنما دوم یا مشاور علمی پایان نامه باید ویژگی های تبصره ۱ و ۲ را داشته باشند.

ماده ۱۳: پایان نامه دانشجویان دستیاری می تواند دو استاد راهنما داشته باشد، در اینصورت استاد راهنمای اول می یابست از گروه آموزشی دستیار و استاد راهنمای دوم به تشخیص استاد راهنمای اول می تواند از سایر گروههای آموزشی بالینی، علوم پایه و یا مراکز تحقیقاتی تعیین شود، اما باید تخصص مرتبط با موضوع پایان نامه را داشته باشد و نقش استاد راهنمای دوم مکمل نقش استاد راهنمای اول باشد که این امر باید به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده پزشکی برسد.

تبصره ۱: سقف تعداد پایان نامه های دوره دستیاری برای هر استاد راهنما ۲ پایان نامه به طور همزمان میباشد، مازاد بر این تعداد باید به تصویب شورای تحصیلات تکمیلی برسد.

تبصره ۲: در صورتیکه ۲ استاد راهنما، پایان نامه ای را راهنمایی کنند برای هر استاد به میزان یک دوم یک سهمیه از ظرفیت راهنمایی آنان کسر می شود.

ماده ۱۴: استاد راهنما اول به عنوان مجری اصلی طرح محسوب شده و قرارداد بودجه پایان نامه توسط وی امضا می شود.

ماده ۱۵: اخذ پایان نامه به صورت مهمان در این دانشگاه منوط به اعلام موافقت دانشگاه های مبدا و مقصد و انتخاب یکی از اساتید راهنما یا مشاور از این دانشگاه و رعایت تمامی مفاد این آئین نامه امکانپذیر است.

ماده ۱۶: وظائف استاد راهنما به شرح زیر می باشد.

- استاد راهنما با دستیار جهت انتخاب موضوع پایان نامه، تکمیل پروپوزال و پیش نویس پایان نامه همکاری می نماید.
- استاد راهنما به آماده شدن دستیار جهت شرکت در جلسه دفاع از پروپوزال و پایان نامه کمک می نماید.
- استاد راهنما با توجه به امکانات پژوهشی موجود باید کار تحقیقاتی دستیار را به نحوی هدایت نماید تا در موعد مقرر به اتمام برسد.
- استاد راهنما در مراحل تحقیق، گزارش مکتوب از پیشرفت کار دستیار را از وی درخواست می کند، این گزارش پس از تأیید استاد راهنما و گروه آموزشی مربوطه از طریق شورای تحصیلات تکمیلی در موعد مقرر به معاونت پژوهشی دانشکده تسلیم می شود.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان لرستان
دانشکده پزشکی

ماده ۱۷: شرایط تغییر استاد راهنما

تبصره ۱: هر دستیار فقط یک بار مجاز به تغییر استاد راهنما می‌باشد و این تغییر باید با موافقت کتبی طرفین و تائید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده باشد.

تبصره ۲: در شرایط خاص که امکان توافق وجود ندارد، شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده مسئولیت اخذ تصمیم نهایی با بررسی دلایل ارائه شده را به عهده خواهد داشت.

تبصره ۳: چنانچه استاد راهنما در مقطع خاصی (بیش از دو پنجم مدت زمان اجرای پایان نامه) نتواند دستیار را هدایت کند باید قبلاً به صورت کتبی جانشینی را انتخاب و به تائید گروه آموزشی و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده برساند.

ماده ۱۸: تعیین استاد مشاور

تبصره ۱: به پیشنهاد استاد راهنما، می‌تواند تا دو نفر از اعضای هیات علمی، مرتبط با موضوع پایان نامه را به عنوان استاد مشاور برای پایان نامه دستیار تعیین نماید.

تبصره ۲: مشاور آماری با تخصص آمار حیاتی برای هر پایان نامه دستیاری الزامی است.

تبصره ۳: در صورت پیشنهاد استاد راهنما، استاد مشاور می‌تواند از اعضای هیات علمی سایر گروه‌های آموزشی دانشکده یا دانشگاه (اعم از بالینی و یا پایه) باشد.

تبصره ۴: استاد مشاور باید دارای حداقل مرتبه استادیاری باشد، برای صاحب نظران و محققانی که هیئت علمی نیستند، داشتن مدرک دکترای تخصصی بالینی یا پایه الزامی است.

تبصره ۵: هر استاد راهنما، فقط یک بار مجاز به تغییر استاد مشاور می‌یابد. و این تغییر باید با موافقت کتبی طرفین و تائید شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده باشد.

فصل چهارم: نگارش پایان نامه

نگارش پایان نامه ها مطابق آئین نامه نگارش پایان نامه های دانشگاه علوم پزشکی لرستان در سال ۱۴۰۲ می‌باشد.

فصل پنجم دفاع از پایان نامه

ماده ۱۹: دفاع از پایان نامه برای کلیه دستیاران مقطع تخصصی قبل از شرکت در آزمون گواهینامه الزامی است.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان لرستان
دانشکده پزشکی

تبصره ۱: در موارد خاص معرفی به آزمون گواهینامه با معرفی مدیر گروه آموزشی و تایید معاونت پژوهشی و شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده پزشکی با بررسی موارد خاص ارائه شده قابل حصول است در غیر این صورت، دستیار از معرفی به آزمون گواهینامه محروم می‌شود.

تبصره ۲: ارائه لاگ بوک پژوهشی مستند (بیان مراحل انجام کار تحقیقاتی و نوشتن پایان نامه) (ترجیحا الکترونیک) به عنوان شرط معرفی به آزمون گواهینامه در کلیه رشته های تخصصی بالینی الزامی است.

ماده ۲۰: فاصله زمانی بین تصویب پایان نامه تا زمان دفاع حداقل یک سال بر اساس جدول زمان بندی ارائه شده در پروپوزال بایستی رعایت شود و دستیار موظف است حداقل ۳ ماه قبل از معرفی به امتحان گواهینامه از پایان نامه خود دفاع نماید.

ماده ۲۱: دفاع از پایان نامه، پس از نگارش کامل پیش نویس آن توسط دستیار و تائید استاد راهنما و مشاورین، مبنی بر قابل دفاع بودن پایان نامه در حضور هیات داوران صورت می‌گیرد.

ماده ۲۲: مدیر تحصیلات تکمیلی و معاون پژوهشی دانشکده موظف هستند حداکثر دو هفته پس از دریافت پیش نویس پایان نامه ، اقدامات لازم جهت برگزاری جلسه دفاع را فراهم آورند.

تبصره ۱: حداقل یک هفته قبل از زمان دفاع نسخه کامل پیش نویس پایان نامه را در اختیار داوران و کارشناسان حوزه معاونت پژوهشی دانشکده قرار دهد.

تبصره ۲: ارسال مقاله برای داوری توسط مجلات نمایه شده در اسکوپوس، pubmed و ISI (ساب میت مقاله) شرط ارائه مجوز جهت برگزاری جلسه دفاع می‌باشد.

تبصره ۳: در صورت صلاحدید معاون پژوهشی دانشکده، دستیار ملزم به ارائه اطلاعات خام و نتایج آنالیز آماری قبل از جلسه دفاع خواهد بود.

ماده ۲۳: زمان و مکان برگزاری جلسه دفاع از پایان نامه باید حداقل یک هفته قبل از موعد مقرر با اعلام کتبی توسط معاونت پژوهشی دانشکده به اطلاع اساتید راهنما و مشاور و داوران و سایر ذینفعان برسد.

تبصره ۱: جلسه دفاع به صورت عمومی برگزار می‌گردد.

تبصره ۲: هماهنگی درج آگهی در تابلو اعلانات گروه آموزشی و دانشکده، به عهده دستیار خواهد بود.

تبصره ۳: اطلاع رسانی زمان و مکان برگزاری جلسه دفاع از طریق وب سایت دانشکده به عهده معاونت پژوهشی دانشکده است.

ماده ۲۴: گروه آموزشی موظف است تسهیلات لازم جهت جلسه دفاع از پایان نامه را فراهم کرده و امکانات مورد نیاز در اختیار دستیار و استاد راهنما قرار گیرد.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان لرستان
دانشکده پزشکی

ماده ۲۵: تائید زمان و مکان جلسه دفاع پایان نامه صرفاً یک بار با تائید استاد راهنما و معاونت پژوهشی دانشکده امکان پذیر است و حداقل ۴۸ ساعت قبل از جلسه بایستی هماهنگی های لازم توسط دستیار انجام شود.

ماده ۲۶: اعضای جلسه دفاع که مسئولیت تصمیم گیری نهایی در مورد پایان نامه ها را بر عهده دارند با حضور افراد زیر تشکیل می شود.

- مدیر تحصیلات تکمیل دانشکده (به عنوان رئیس جلسه)
- استاد یا اساتید راهنمای پایان نامه
- استاد یا اساتید مشاور پایان نامه
- یکی از اعضای شورای پژوهشی تحصیلات تکمیلی دانشکده
- دو نفر از اعضای هیات علمی به پیشنهاد استاد راهنما و تائید معاونت پژوهشی دانشکده (به عنوان داور)
- یک نفر عضو هیئت علمی با ابلاغ معاون آموزشی دانشگاه به عنوان نماینده تحصیلات تکمیلی دانشگاه

تبصره ۱: جلسه دفاع با حضور حداقل ۵ نفر از اعضای هیات داوران رسمیت خواهد داشت.

حضور استاد راهنما، دستیار، معاون پژوهشی یا نماینده وی در جلسه دفاع از پایان نامه الزامی است.

تبصره ۲: زمان ارائه پایان نامه توسط دستیار به صورت سخنرانی حداکثر ۴۵ دقیقه خواهد بود.

ماده ۲۷: چنانچه تعیین نمره دستیار مشروط به انجام تغییرات در پایان نامه باشد، دستیار موظف است با هماهنگی استاد راهنما اصلاحات لازم را انجام داده و جهت اعلام نمره نهایی به معاونت پژوهشی دانشکده ارائه نماید.

ماده ۲۸: جلسه دفاع مجدد در صورت قابل قبول نبودن دفاع و یا وجود ایرادات اساسی، حداکثر یک مرتبه و با فاصله مناسب از جلسه قبلی به تشخیص هیات داوران برگزار خواهد شد.

فصل ششم ارزشیابی پایان نامه

ماده ۲۹: ارزشیابی پایان نامه به عهده اعضای هیات داوران است که نتیجه آن در پایان جلسه دفاع در فرمهای ارزشیابی بصورت کتبی ثبت می گردد.

تبصره ۱: هیات داوران بلافاصله پس از دفاع در جلسه ای جداگانه بدون حضور دستیار و سایر مدعوین اقدام به تکمیل فرم ارزشیابی و جمع بندی و استخراج نمره پایان نامه می نمایند.

ماده ۳۰: بیست نمره پایان نامه به صورت زیر تقسیم می شود.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان لرستان
دانشکده پزشکی

۱۸ نمره در جلسه دفاع بر اساس میانگین نمره هیات داوران، اساتید راهنما و مشاور داده خواهد شد. ۲ نمره نیز به مقاله منتج از پایان نامه (در صورت پذیرش یا چاپ در یکی از مجلات نمایه شده در اسکوپوس، ISI و pubmed) اختصاص دارد، این نمره تا ۶ ماه بعد از دفاع از پایان نامه مشروط به عدم تسویه حساب دستیار قابل حصول است.

ماده ۳۱: فرم صورتجلسه دفاع و برگه های ارزشیابی پس از امضای هیات داوران باید به معاونت پژوهشی دانشکده تحویل داده شود، مجوز صحافی پایان نامه پس از انجام اصلاحات مد نظر داوران و تأیید آنها توسط معاونت پژوهشی دانشکده صادر می گردد.

ماده ۳۲: رتبه پایان نامه پس از مشخص شدن نمره پایان نامه دستیار به شرح زیر تعیین می شود.

رتبه	نمره
عالی	نمره ۱۸/۵ تا ۲۰
بسیار خوب	نمره ۱۷ تا ۱۸/۴۹
خوب	نمره ۱۵/۵ تا ۱۶/۹۹
قابل قبول	نمره ۱۴ تا ۱۵/۴۹
غیر قابل قبول	نمره کمتر از ۱۴

ماده ۳۳: فرم مربوط به بانک اطلاعات و بانک اطلاعات چکیده پایان نامه پس از تأیید معاونت پژوهشی دانشکده به حوزه مدیریت آموزش و تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال می گردد.

ماده ۳۴: این آئین نامه در شش فصل، ۳۴ ماده و تبصره های مربوط به هر ماده پس از طرح و بررسی در شورای تحصیلات تکمیلی دانشکده پزشکی، در تاریخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۱ به تصویب شورای آموزشی دانشگاه رسید و از تاریخ تصویب لازم الاجرا می باشد.